

сеца, следъ което, по обичая, на Кръстовденъ всички съученици на Селимински отишли дома му, поставили го на единъ столъ, издигнали го три пѣти и, носейки го изъ стаята, тържествено пѣяли: аксиосъ! — т. е. достоенъ за наустницата. Баба Драгана дала на децата въ награда по една парá. Даскальтъ пѣкъ получавалъ като възнаграждение за обучението всѣки понедѣльникъ по една парá.

Излагайки много по-късно, и обстойно, историята на учителствуването си въ Сливенъ, Селимински забелязва, че напусналъ нѣкога родния си градъ на 14 годишна възраст, и то като „беззакрилно сираче, неопитно и неграмотно дете“. Дали въ случая „неграмотно“ се отнася до слабото основно образование или до незнаенето на славяно-български езикъ, не може да се каже. Когато въ 1863 г. дава сведения за живота си предъ една анкетна комисия въ Ромъния, Селимински заявява: „До 14 годишна възраст се възпитаваше споредъ бащинскитѣ обичаи. После замина за Иерусалимъ“. Какво е разбираль той подъ „бащински обичаи“, дали самитѣ семейни традиции или пѣкъ и общественитѣ първоначални училища, остава отворенъ въпросъ. Косвено свидетелство за недостатъчната школска подготовка въ детинство ни дава, може-би, нерадостното размишление на Селимински за състоянието на нашитѣ училища и на народното образование къмъ началото на XIX вѣкъ. Именно, въ своята Историческа студия отъ 1864 г. той изтъква „дълбокото невежество“ на съгражданитѣ си, които смѣтали за мждрецъ оногова, който като хаджия е посетилъ Иерусалимъ или Света-гора, знаяль да чете и пѣе въ черква, помнѣль датитѣ на разнитѣ годишни празници и умѣяль да врачува. Всѣки, който предприемалъ търговско пътуване въ чужбина, напр. въ Влашко или западна Европа, минавалъ въ тѣхни очи за изгубенъ морално и религиозно човѣкъ: той трѣбвало, като се завърне, да пости нѣколко дни, преди да бжде приетъ отъ общината (— нѣщо, което ни напомня прастаритѣ магически правила за отърсване отъ опасно табу, въ случая очистване отъ петното, получено чрезъ докосване съ неблагочестивитѣ „френгъ-гяури“). Въ училищата обучението се водѣло отъ педагози, които смѣтали за едничко достойни книги разнитѣ житиета, написани на недостъпенъ езикъ, или суевѣрнитѣ проповѣди отъ рода на „Спасение на грѣшнитѣ“, способни да задържатъ народа, по израза на Се-